

Sygnatura akt VIII Ga 557/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 stycznia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Patrycja Baranowska

po rozpoznaniu w dniu 9 stycznia 2017 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki Jawnej w G.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością we W.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki od wyroku Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 20 września 2016 roku, sygnatura akt V GC 38/16

I. zmienia zaskarżony wyrok w całości w ten sposób, że zasądza od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W. na rzecz powódki (...) Spółki Jawnej w G. kwotę 5.561,91 zł (pięciu tysięcy pięciuset sześćdziesięciu jeden złotych dziewięćdziesięciu jeden groszy) wraz z ustawowymi odsetkami (określonymi od dnia 1 stycznia 2016 roku jako odsetki za opóźnienie) od dnia 31 sierpnia 2014 roku oraz zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.467,00 zł (jednego tysiąca czterystu sześćdziesięciu siedmiu złotych) tytułem kosztów procesu,

II. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.150,00 zł (jednego tysiąca stu pięćdziesięciu złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VIII Ga 557/16

UZASADNIENIE

Powódka (...) spółka jawna w G. wniosła o zasądzenie od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W. kwoty 5.561,91 zł wraz z odsetkami ustawowymi od 31 sierpnia 2014 r. oraz kosztami procesu. Wskazano, że dochodzone pozwem roszczenie stanowi pozostałe do zapłaty wynagrodzenie wynikające z załączonej do pozwu faktury VAT za sprzedany pozwanej i odebrany przez nią towar.

W dniu 10 listopada 2015 r. Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim (sygn. akt V GNc 1803/15) wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania. W uzasadnieniu dowodząc, że faktura VAT stanowi jedynie dokument rozliczeniowy pozwana wskazała, że wyraźnie zakwestionowała zasadność spornej faktury i odesłała ją bez księgowania z uwagi na brak dokumentu WZ potwierdzającego wydanie ujętych w fakturze materiałów. Zdaniem pozwanej wystąpienie powódki z niniejszym roszczeniem miało na celu zrekompensowanie strat finansowych jakie powódka poniosła w związku przyjęciem do realizacji zamówienia złożonego przez pozwaną w czerwcu 2014 r. opartego o błędnie podane ceny ofertowe.

Wyrokiem z dnia 20 września 2016 r. (sygn. akt V GC 38/16) Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim oddalił powództwo i zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 1.217 zł tytułem kosztów procesu.

Sąd Rejonowy poczynił następujące ustalenia.

Dochodzone przez powódkę roszczenie wynika ze stosunków cywilnoprawnych między stronami w zakresie prowadzonych przez nich działalności gospodarczych.

Pozwana w 2014 r. realizowała zlecenie, którego przedmiotem był basen w G.. Powódka jest dealerem towaru spółki (...), która jest przedstawicielem firmy (...) s.r.o. w Polsce - producenta płytek ceramicznych. Obsługą inwestycji w spółce (...) zajmuje się M. P..

W dniu 16 maja 2014 r. w korespondencji elektronicznej pozwanej przesłana została wycena płytek na basen w G. przygotowana przez M. P.. Następnie M. S. (1) - pracownik pozwanej, przesłał powódce zamówienie na płytki ceramiczne i inne towary wraz z ich wyceną zgodną z wyceną przedstawioną przez M. P.. W dniu 23 czerwca 2014 r. A. S. (pracownik powódki) w korespondencji elektronicznej skierowanej do K. S. (pracownika pozwanej) potwierdził przyjęcie do realizacji zamówienia zgodnego z tym, co przesłał M. S. (1).

W dniu 24 lipca 2014 r. M. S. (1) poinformował A. S. o zaistnieniu pewnych niejasności co do niektórych faktur wystawionych przez powódkę, w tym faktury (...) w zakresie braku dokumentów WZ i niezgodności cen z cenami z zamówienia.

W dniu 31 lipca 2014 r. powódka wystawiła na rzecz pozwanej fakturę VAT nr (...) na kwotę 6.350,70 zł, płatną do 30 sierpnia 2014 r. Fakturę wystawiono na takie towary jak fugi elastyczne, silikon alkoholowy. W dniu 14 października 2015 r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 5.561,91 zł pozostałej po odliczeniu kwoty 788,79 zł jako już uregulowanej z tytułu faktury.

Pozwana nie dokonała zapłaty i odesłała fakturę powódce bez księgowania, przyjmując, że powódka wystawiając fakturę chciała w istocie dokonać rekompensaty straty finansowej poniesionej w czerwcu 2014 r. w związku z przyjęciem do realizacji zamówienia złożonego przez pozwaną w oparciu o błędnie podany cennik.

W dniu 12 sierpnia 2014 r. A. S. przekazał pozwanej, że powódka wystawi korektę faktury na zakup produktów, gdyż rzeczywiście błędnie określono cenę. W tym samym dniu pozwana zawiadomiła powódkę, że ze względu na wskazane wyżej niewyjaśnione kwestie odsyła powódce faktury (...) bez księgowania oraz wniosła o przesłanie jej brakujących dokumentów WZ i korekt faktur do 14 sierpnia 2014 r. Powódka nie przesłała dokumentów WZ i korekt faktur.

W korespondencji elektronicznej z dnia 27 sierpnia 2014 r. wskazano, że powódka dopiero dzień wcześniej wyjaśniła pozwanej, że niezgodność cen towarów wymienionych na fakturze (...) z cenami ze złożonego zamówienia wynika z tego, że ceny w złożonej przez M. P. ofercie były inne niż ceny zastosowane przez powódkę przy wystawianiu faktury. Pozwana przekazała powódce, że kontaktowała się z M. P. i prosiła go o informacje, dlaczego ceny w wysłanej przez niego ofercie były inne.

W pismach z 16 grudnia 2014 r. i 4 marca 2015 r. pozwana ponownie powiadomiła powódkę, że zaszła niezgodność ceny towaru przedstawionej w ofercie z kwotą przedstawioną w fakturze VAT nr (...). Według oferty M. P. płytki o nr (...) miały kosztować 22 zł/mb. Pozwana złożyła zamówienie na 172 m² wskazanych płytek, które zostały następnie opisane w fakturze na pozycji 13 z jednostkową ceną 99,59 zł/m² netto. Pozwana w korespondencji z dnia 27 sierpnia 2014 r. wyjaśniła, że złożyła zamówienie, mając na uwadze ofertową cenę płytek. Założono, że płytki mają wymiar fabryczny 0,3x0,3 m i w ten sposób obliczono ich cenę za m². W wyniku tej niezgodności pozwana ustaliła, że między ceną ofertową a ceną na fakturze powstała różnica w wysokości 4.521,88 zł netto (5.561,01 zł brutto). Pozwana dokonała zapłaty na rzecz powódki 17.364,48 zł tytułem zapłaty towaru wymienionego na wskazanej pozycji 13 faktury,

która to kwota stanowiła należność za towar w cenie przedstawionej w ofercie. Pozwana wskazała, że zaspokoiło to w całości roszczenia powódki.

W dniu 30 kwietnia 2015 r. pozwana powiadomiła, że odsyła bez księgowania fakturę VAT nr (...) wystawioną na kwotę 6.350,70 zł brutto, gdyż powódka w dalszym ciągu nie przesłała jej dokumentu WZ potwierdzającego wydanie materiału przedstawionego w fakturze. Podtrzymała to stanowisko również w piśmie z 16 listopada 2015 r. w odpowiedzi na wezwania do zapłaty skierowane do niej przez powódkę.

Dalej przywołując zeznania świadka P. S. - przedstawiciela handlowego powódki, Sąd Rejonowy zaznaczył, że towar z faktury VAT nr (...) został doręczony pozwanej, niemniej świadek nie wiedział, czy pozwana zapłaciła za niego i jeżeli tak, to czy w całości, czy w części. Nie wiedział jaki był to towar. Odnoście kwestii niewłaściwej ceny na fakturze (...), to według świadka cena był uzgodniona z pozwaną, chociaż niezgodna z wcześniejszą ofertą. Producentowi materiału zabrakło zamówionego przez pozwaną asortymentu, więc A. S. skontaktował się z pozwaną i dostał jej zgodę na wysłanie jako zamiennika droższego towaru. W ten sposób pojawiła się różnica w cenie. Świadek przyznał, że posiada dokumenty WZ do towaru, za który została wystawiona sporna faktura, jednak otrzymał je niedawno, gdyż nie mógł ich uzyskać od producenta. Pełnomocnik powódki na rozprawie złożył do akt dokumenty WZ. Na przedstawionym dokumencie jako sprzedawca widnieje spółka (...) w W., jako nabywca (...) sp. jawna w G., a jako adres dostawy wskazano „R-BUD, budowa basenu” i adres inwestycji w G.. Jako osobę kontaktową wskazano P. P.. Datę dostawy oznaczono jako 31 lipca 2014 roku. Rodzaj transportowanego towaru zgadza się z towarem wymienionym na fakturze VAT (...). Dokument jest podbity i podpisany przez „L. Z., upr. (...), 249/Sz/84, Z./ (...)”. Widnieje na nim także nieczytelny podpis osoby wystawiającej oraz pieczęć M. G., magazyniera (...) sp. z o.o., spółki zajmującej się transportem towaru. Na dokumencie są także odręczne dopiski: mało wyraźny „palety pozostać u odbiorcy” i „palety pozost. u odbiorcy”, prawdopodobnie sporządzony przez L. Z..

Powódka na etapie przesądowym przedstawiła pozwanej dowód wydania spornego towaru. Dokumenty WZ przesyłał osobiście drogą e-mailową pracownikowi pozwanej, M. S. (1).

Powódka w piśmie z 5 lipca 2016 r. podkreśliła, że przedstawiony na rozprawie dokument WZ nie jej znany i nie był jej nigdy przedkładany w żadnej formie, także w drodze e-mailowej. Ponadto nie wie, czyje podpisy widnieją na przedmiotowym dokumencie. Powódka kwestionowała zarówno fakt uprzedniego doręczenia jej tego dokumentu, a także jego autentyczność oraz prawdziwość.

M. Z., K. S., P. M., M. S. (2) - obecni lub byli pracownicy pozwanej nie znali L. Z. ani P. P.. Niejednokrotnie były problemy z uzyskaniem dokumentów WZ od powódki, przy czym na ogół te dokumenty były ostatecznie dostarczane, tylko tym razem nie zostały. Świadców nie pamiętali, czy kiedyś widzieli przedstawione im dokumenty. Większość materiałów budowlanych na basen w G. pozwana zamawiała u powódki, w tym także tzw. chemię, czyli m.in. fugi i silikony.

Z uwagi na powyższe Sąd uznał, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. W ocenie Sądu powódka nie udowodniła bowiem, że pozwana zamówiła u niej towar wymieniony w spornej fakturze, ani że taki towar został jej dostarczony, ani nawet że pozwana częściowo za sporną fakturę zapłaciła. Przedstawiona przez powódkę jako dowód faktura, nie została przyjęta, podpisana ani zaksięgowana przez pozwaną, stanowi tym samym wyłącznie dokument księgowy.

Sąd Rejonowy wskazał jednocześnie na bezsporną okoliczność istniejącego między stronami sporu dotyczącego zapłaty za fakturę nr (...). Dalej Sąd zaznaczył, że w przypadku pierwszej faktury spór powstał w wyniku niezgodności cen, jakie podano w ofercie, z tymi, na podstawie których wystawiono fakturę. Ostatecznie pozwana zapłaciła kwotę ustaloną na podstawie cennika oferty, która była niższa o 5.561,01 zł brutto od ceny przedstawionej w fakturze nr (...). Po zwróceniu się przez pozwaną o wyjaśnienia dotyczące cen przyjętych w tej fakturze, powódka wystawiła zaś kolejną fakturę (...). Sąd uznał przy tym za niewiarygodne zeznania P. S. jakoby pozwana zgodziła się na zapłatę wyższej ceny niż wynikająca z oferty ze względu na to, że świadek nie zajmował się bezpośrednio realizacją przedmiotowego zamówienia, a także że w przedstawionej korespondencji elektronicznej A. S. pracownik powódki, przyznał, że ze

względem na błąd powódki zostanie wystawiona korekta faktury. Niewiarygodne zdaniem Sądu były również zeznania A. S. jakoby pozwanej został dostarczony towar objęty fakturą (...) i na dowód tego doręczono pozwanej dokumenty WZ na etapie przedsądowym, gdyż świadek ten nie wiedział nawet jaki to był towar. Spór między stronami odnośnie płatności wskazanej faktury trwa od sierpnia 2014 r. Pozwana wielokrotnie w korespondencji kierowanej do powódki wskazywała, że nie otrzymała dokumentu WZ potwierdzającego dostarczenie towaru ani towaru. Zrobiła to po raz pierwszy w dniu 12 sierpnia 2014 r., krótko po doręczeniu jej faktury, i podtrzymywała to stanowisko również w odpowiedzi na wezwanie do zapłaty kierowane do pełnomocnika powódki w listopadzie 2015 r. Dokument nie został także załączony do pozwu, mimo że powódka знаła argumentację pozwanej w tej kwestii. Ponadto Sąd zauważył, że P. S. zeznał, że dokument WZ powódka dostała dopiero niedawno od producenta, co przeczy, możliwości wcześniejszego dostarczania tego dokumentu pozwanej.

Sąd zaznaczył, że dokument WZ został przedstawiony dopiero na rozprawie w dniu 22 marca 2016 r. Nie został dopuszczony, ani formalnie złożony. Sąd nie uznał go za wiarygodny dowód tego, że przedmiotowy towar został dostarczony powódce. Rzeczywiście na dokumencie widnieje adres inwestycji pozwanej, a transportowany towar zgadza się z tym, na jaki jest wystawiona sporna faktura, ale dokument nigdy nie był jej przedstawiany pozwanej także jej pracownicy nie przypominają sobie tego dokumentu, nadto a sam dokument jest podpisany przez nieznaną osobę. Ani pozwana, ani przesłuchani jako świadkowie byli i obecni pracownicy pozwanej nie wiedzą, kim są osoby podpisane na przedstawionym dokumencie WZ. Nie wyjaśniła tego również powódka. Dowodem dostarczenia towaru nie są również odrębne dopiski o pozostawieniu towaru u odbiorcy, gdyż nie jest wiadome, kto je sporządził i czy był upoważniony do odbioru towaru w imieniu pozwanej. Zdaniem Sądu upływ czasu od dostarczenia faktury i wniesienie pozwu po tak długim okresie (bez żadnych wniosków dowodowych) świadczy o nieprzygotowaniu powódki do procesu i niewyjaśnieniu wszystkich okoliczności sprawy. Powódka nie podołała zatem obowiązkom dowodowym (art. 6 k.c. i 232 k.p.c.) i nie dowiodła essentialia negotii umowy sprzedaży.

Sąd stanął na stanowisku, że niezgodne z zasadami doświadczenia życiowego byłoby także uznanie, że powódka, posiadając autentyczny dokument WZ, nie przedstawiła go pozwanej, mimo trwającego między stronami długotrwałego sporu i wielokrotnych próśb pozwanej o dostarczenie dokumentu. Powódka nigdy nie przedstawiła też dowodu, że pozwana złożyła zamówienie na wskazany w spornej fakturze towar. Jedynym zamówieniem pozwanej skierowanym do powódki, przedstawionym Sądowi, było zamówienie z 20 czerwca 2014 r., potwierdzone przez powódkę 23 czerwca 2014 r. Towar wymieniony na spornej fakturze nie pokrywa się z tym we wskazanym zamówieniu. Zeznania M. S. (1), że pozwana materiały budowlane na inwestycję w G. zamawiała głównie u powódki, w tym także tzw. chemię, a nie tylko płytki, nie uwiarygodnia roszczeń powódki, gdyż pozwana również w dniu 20 czerwca 2014 r. zamawiała fugi, silikony i kleje. Nie wiadomo czy ten konkretny towar został zamówiony i dostarczony oraz jaką cenę strony ustaliły.

W cenie Sądu powódka nie przedstawiła dowodu, że pozwana zapłaciła w jakiegokolwiek części należność wynikającą z faktury (...), a tym samym, że chociażby częściowo uznała roszczenie powódki wynikające ze wskazanej faktury. Sąd zauważył także, że dochodzona przez powódkę kwota jest bardzo zbliżona do kwoty, której powódka nie uzyskała od pozwanej na podstawie faktury (...) w wyniku niezgodności cen.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 108 § 1 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c. przy uznaniu pozwanej za stronę wygrywającą proces.

Powódka złożyła apelację od powyższego wyroku wnosząc o jego zmianę poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kwoty 5.561,91 zł, wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty, zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy. Powódka wniosła także o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentów dołączonych do niniejszej apelacji na okoliczność zamówienia u powódki materiałów nieobjętych fakturą stanowiącą przedmiot niniejszej sprawy, odbioru materiałów przez osobę L. Z.; dostarczenie materiałów do miejsca ustalonego między stronami; uregulowania należności z tytułu doręczenia materiałów wyszczególnionych na dokumentach WZ.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu przez Sąd I instancji, iż dokument WZ do faktury nr (...) z dnia 31 lipca 2014 r. nie został formalnie złożony przez stronę powodową, podczas gdy w piśmie procesowym z dnia 22 lutego 2016 r., pełnomocnik powódki wnosił o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentu w postaci w/w WZ, oraz naruszenie art. 227 k.p.c. i art. 233 k.p.c., poprzez dokonanie oceny dowodów w sposób niewszechstronny polegający na pominięciu dowodu istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy tj. dowodu z dokumentu w postaci WZ do faktury nr (...) z dnia 31 lipca 2014 r., jak również przyjęciu, iż materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie daje podstaw do stwierdzenia, iż pozwana zamawiała towar wyszczególniony na w/w fakturze oraz WZ od powódki, podczas gdy zeznania świadka zawnioskowanego przez pozwaną - M. S. (1), jednoznacznie wskazują, iż powódka była głównym dostawcą materiałów budowlanych dla pozwanej do realizacji inwestycji G., w szczególności zaopatrywała ją w materiały producentów P. i B., w tym między innymi fugę, sylikon oraz grunt pod sylikon i poliuretan.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

Apelacja strony powodowej okazała się uzasadniona w zakresie zgłoszonego w pozwie roszczenia obejmującego kwotę 5.561,91 zł. Sąd Okręgowy, odmiennie niż Sąd I instancji uznał, iż powódka wykazała zasadność roszczenia, co skutkowało uwzględnieniem powództwa.

Na wstępie zaznaczyć należy, że sprawa była rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym, a Sąd odwoławczy przeprowadził postępowanie dowodowe.

Katalog zarzutów, które skarżąca może uczynić podstawą apelacji jest w postępowaniu uproszczonym ograniczony do zarzutu naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie oraz naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy (art. 505⁹ § 1 k.p.c.). Enumeratywne wyliczenie zarzutów mogących stanowić podstawę apelacji oznacza, że w postępowaniu uproszczonym ten środek odwoławczy ma charakter ograniczony, a sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach wyznaczonych przez treść podniesionych zarzutów apelacyjnych.

Apelacja w postępowaniu uproszczonym ma charakter apelacji ograniczonej, której funkcją nie jest ponowne rozpoznanie sprawy, lecz wyłącznie kontrola wyroku wydanego przez sąd I instancji. Sąd apelacyjny nie rozpoznaje powództwa (roszczenia), a jedynie trafność (słuszność) zaskarżonego rozstrzygnięcia. Chodzi tu głównie o zgodność z materiałem procesowym pozostającym w dyspozycji sądu orzekającego (uchwał 7 sędziów SN z dnia 31.01.2008r. sygn. akt III CZP 49/07). W związku z powyższym wyjaśnić należy, że podstawą zarzutu apelacji uproszczonej nie może być błędne ustalenie stanu faktycznego sprawy przez sąd I instancji jeżeli nie wiąże się z zarzutem naruszenia przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy. W okolicznościach niniejszej sprawy w sformułowany w pierwszym rzędzie apelacji zarzut dotyczy wprawdzie błędnych ustaleń faktycznych niemniej wykazuje on niewątpliwą związek z zarzutem wrażonym w dalszej kolejności a dotyczącym naruszenia kwestii procesowych związanych z oceną dowodów i jako taki w zw. z art. 227 k.p.c. i 233 k.p.c. podlegał rozważaniu.

Oceniając zebrany w sprawie niniejszej materiał dowodowy, Sąd Okręgowy w części (mimo sposobu ich wyrażenia) podzielił dokonane przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne, a w zakresie opisanym poniżej dokonał ustaleń odmiennych oraz uzupełnił ustalenia Sądu I instancji o fakty istotne dla rozstrzygnięcia, które wynikały z dokumentów w postaci dyspozycji wydania towaru i listu przewozowego, których to dowodów Sąd Rejonowy nie dopuścił, co może wynikać z postanowienia z dnia 6 września 2016 r. (k. 187) wobec nie wskazania tychże dowodów jako dopuszczonych. Mimo braku jednoznacznego rozstrzygnięcia (pominięcia dowodów czy odmowy ich dopuszczenia) w części uzasadnienia mającej stanowić ustalenia faktyczne Sąd Rejonowy odniósł się do treści tychże dokumentów uznając je jednak ostatecznie zdaje się za spóźnione. W orzecznictwie Sądu Najwyższego uznaje się pominięcie dowodu zgłaszanego przez stronę za dopuszczalne tylko przy dostatecznym wyjaśnieniu istotnych okoliczności

spornych, zgodnie z twierdzeniami tej strony, bądź wtedy, gdy są one nieprzydatne dla rozstrzygnięcia sprawy lub są zgłaszane jedynie dla zwłoki; przyjmuje się, że sąd nie może oprzeć rozstrzygnięcia na wybiórczo przeprowadzonych dowodach, nie wyjaśniając powodów, dla których pozostałe dowody pominął (por. np. wyroki SN z dnia 26.09.1966 r., II CR 314/66, lex nr 471; z 12.10.1972 r., II CR 388/72, lex nr 7153; z 10.01.1980 r., II CR 443/79, lex nr 2499; z 25.09.1997 r., II UKN 271/97, lex nr 32992 i z 16.04.1997 r., II UKN 55/97, lex nr 31213 oraz post. SN z 07.05.1997 r., II CKN 211/97, lex nr 50605). Z powyższego wynika, że w każdym wypadku Sąd ma obowiązek wypowiedzieć się w przedmiocie każdego zgłoszonego wniosku dowodowego. O ile jednak odmowa dopuszczenia dowodu powinna zostać wyrażona w formie postanowienia wpisanego do protokołu rozprawy bez konieczności wskazania przyczyn odmowy, o tyle w uzasadnieniu orzeczenia zgodnie z przepisami regulującymi postępowanie dowodowe (art. 217, 236 k.p.c.) sąd powinien wskazać przyczyny uzasadniające sposób potraktowania dowodu. W niniejszej sprawie tymczasem abstrahując już od braku orzeczenia w przedmiocie odmowy dopuszczenia dowodów, w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku brak jednoznacznych argumentów wyjaśniających powody ich nieuwzględnienia. Wobec braku jasności w przeprowadzonym postępowaniu dowodowym i spójności przedstawionego przez Sąd uzasadnienia rozstrzygnięcia koniecznym stało się uzupełnienie tego postępowania. W tym względzie należy mieć bowiem także na uwadze, że z art. 207 § 2 k.p.c. wynika, iż do pierwszego posiedzenia strona ma możliwość samodzielnego złożenia pisma przygotowawczego dotyczącego okoliczności podlegające wyjaśnieniu. W dalszym toku sprawy strona może zaś złożyć pismo przygotowawcze obejmujące wyłącznie wnioski dowodowe. W piśmie z dnia 22 lutego 2016 r. powódka bezsprzecznie zgłosiła wniosek o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentu w postaci dokumentu potwierdzającego dostarczenia towaru wymienionego w spornej fakturze. Pismo to zostało zresztą złożone w wykonaniu zobowiązania do ustosunkowania się do sprzeciwu. Wprawdzie mimo stosownego wniosku, dowody te zostały ostatecznie złożone w dalszym toku sprawy niemniej nie sposób przyjąć, że ich dostarczenie na pierwszym posiedzeniu wyznaczonym na rozprawę spowodowałoby zwłokę w rozpoznaniu sprawy.

W odniesieniu z kolei do złożonego w apelacji wniosku o uzupełnienie w ramach postępowania odwoławczego postępowania dowodowego poprzez dopuszczenie dowodów z dokumentów załączonych do wniesionego środka zaskarżenia wskazać trzeba, że Sąd Okręgowy nie znalazł podstawy do uwzględnienia powyższego wniosku w świetle art. 381 k.p.c., w myśl którego sąd drugiej instancji może bowiem pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynika później. Sąd drugiej instancji jest zatem uprawniony do pominięcia nowych faktów i dowodów zgłoszonych dopiero w postępowaniu apelacyjnym, gdy zachodzą przesłanki określone wymienionym przepisem (por. wyrok SN z 10.05.2000 r., III CKN 797/00, lex nr 42884). W ocenie Sądu Okręgowego strona powodowa nie wykazała ażeby nie miała możliwości zgłoszenia wniosków dowodowych przedstawionych w apelacji już w toku postępowania przed sądem I instancji czy też, że potrzeba ich powołania powstała na późniejszym etapie postępowania.

Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd odwoławczy - jak zaznaczono powyżej - dokonane zostały z uwagi na to, że uzasadniony okazał się podniesiony w apelacji zarzut naruszenia przez Sąd I instancji art. 227 k.p.c. i 233 § 1 k.p.c. W myśl zasady swobodnej oceny dowodów wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie „wszechstronnego rozważenia zebranego materiału” (a zatem, jak podkreśla się w orzecznictwie, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności - por. wyrok SN z 17.11.1966 r., II CR 423/66, OSNPG z 1967 r., nr 5-6, poz. 21).

Zgodnie zatem z poczynionymi przez Sąd Okręgowy ustaleniami na podstawie materiału dowodowego zebranego przez Sąd Rejonowy i dopuszczonego w postępowaniu odwoławczym, uzupełniony stan faktyczny przedstawiał się następująco:

W dniu 28 lipca 2014 r. wystawiony został dokument wydania towaru nr (...). W dokumencie jako sprzedawca wskazana została spółka (...) w W., jako nabywca (...) spółka jawna w G., zaś jako adres dostawy: R-BUD - budowa basenu ul. (...) G.. Datę dostawy oznaczono na dzień 31 lipca 2014 r. Zgodnie z dyspozycją towar objęty wydaniem obejmował: 1) P. P. C. FM-F. G. 20 kg w ilości 200 kg, 2) P. (...) w ilości 100 kg, 3) P. (...), 0,25 l w ilości 1,250 l, 4)

P. (...), 31 l w ilości 111 pca, 5) P. P. extra 25 kg, w ilości 1.050 kg. Dokument został opatrzony pieczęcią imienną L. Z. oraz podpisem wraz z dopiskiem palety pozostały u odbiorcy.

dowód : dyspozycja wydania towaru karta 117-118

W dniu 31 lipca 2014 r. powodowa spółka wystawiła na rzecz pozwanej fakturę VAT nr (...) na kwotę 6.350,70 zł z datą wydania oznaczoną również na dzień 31 lipca 2014 r. W treści faktury jako nazwę towaru wskazano: 1) P. (...) w ilości 100 kg, 2) P. (...) ml w ilości 111 sztuk, 2) P. (...), 250 ml w ilości 5sztuk, 4) P. P. extra 25 kg, w ilości 1.050 kg, 5) P. P. C. FM-FX szary 20 kg w ilości 200 kg. Fakturę wystawił P. S..

dowód : faktura VAT karta 9

W dniu 1 sierpnia 2014 r. o godzinie 5.00 dokonano załadunku towaru od kontrahenta oznaczonego jako B.. Miejsce wyładunku i miejsce przeznaczenia oznaczono jako (...) /budowa basenu ul. (...) G.. Powyższe dane ujęto w liście przewozowym podpisanym przez L. Z. i opatrzony imienną jego pieczęcią oraz dopiskiem palety pozostały u odbiorcy.

dowód: list przewozowy karta 119

W świetle przedstawionych okoliczności zdaniem Sądu Okręgowego materiał dowodowy zebrany w sprawie uprawniał do przyjęcia, że strona powodowa wykazała zasadność roszczenia. W niniejszej sprawie powódka dochodziła zapłaty za sprzedany pozwanej towar objęty fakturą VAT nr (...) wystawioną na kwotę 6.350,70 zł brutto. Postawę prawną powództwa stanowił więc art. 535 k.c. (który mimo stwierdzenia, że sprostała obowiązkowi dowodowemu z art. 6 k.c. i 232 k.p.c. i nie dowiodła essentialia negotii umowy sprzedaży) nie został przez Sąd Rejonowy przywołany, co jednak nie uniemożliwia sprawowania nadzoru judykacyjnego przez sąd wyższej instancji.

Zgodnie z art. 535 k.c. przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Określającym w powołanym przepisie essentialia negotii umowy sprzedaży, obowiązkiem sprzedawcy jest przeniesienie na kupującego własności rzeczy i wydanie mu rzeczy, zaś obowiązkiem kupującego jest odebranie rzeczy i zapłacenie sprzedawcy ceny. W wykonaniu obowiązków nałożonych przez powołany przepis, oraz w myśl art. 6 k.c., który zawiera ogólną zasadę rozkładu ciężaru dowodu, powódka winna wykazać, iż strony istotnie zawarły umowę sprzedaży oraz, że wydała towar pozwanej. Na okoliczność zawarcia umowy sprzedaży oraz wykonania przez siebie obowiązków sprzedawcy w zakresie żądania objętego pozwem powódka powołał między innymi dowody z dokumentów oraz dowody osobowe. W tym względzie za zasadny okazał się więc zarzut naruszenia art. 227 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie polegające na nieprzeprowadzeniu przez Sąd dowodów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy poprzez pominięcie wniosków powódki o przeprowadzenie dowodów osobowych, w sytuacji gdy przeprowadzenie owych dowodów było niezbędne dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy tj. dla potwierdzenia okoliczności takich jak między innymi wydanie towaru na rzecz pozwanej, ilości i wartości przedmiotowego towaru oraz braku zapłaty za towar przez pozwaną.

Na etapie niniejszego postępowania apelacyjnego - mając na uwadze przyjęcie, że postępowanie dowodowe nie zostało przez Sąd I instancji przeprowadzone prawidłowo, co niewątpliwie wpływa na ustalenia faktyczne, za zasadny uznać należało zarzut błędnych ustaleń faktycznych w kontekście naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.

W świetle powyższego podkreślenia wymaga, że poza sporem pozostał fakt podjęcia przez strony współpracy w zakresie dostarczenia przez powódkę materiałów niezbędnych do realizacji inwestycji budowy basenu w G. przy ul. (...) oraz fakt, że powódka była głównym dostawcą materiałów pochodzących od producenta B. Polska. Nie było też sporne, co wynikało zresztą z korespondencji elektronicznej złożonej wraz ze sprzeciwem (k. 47-49), że doszło do realizacji zamówienia zgodnie z załącznikiem na dzień 27 czerwca 2014 r., w którym poza określonymi płytkami (niezależnie od błędów w zakresie ceny) wymienione zostały także materiały w postaci masy, taśmy i folii uszczelniającej oraz fug, silikonu czy kleju. Zamówieniem niewątpliwie objęte były zatem również materiały tożsame z ujętymi w spornej fakturze. Zamówienie miało przy tym charakter orientacyjny niemniej pozwana w żaden sposób nie zaprzeczyła,

że tego rodzaju materiały faktycznie zamawiała i wykorzystywała. Na okoliczności jakoby wskazane materiały nie były używane przez pozwaną do budowy rzeczonoego basenu nie wskazywali również zawnioskowani przez pozwaną świadkowie. M. Z. zeznała wręcz, że towar był dostarczany na inwestycję w G., a jedynym powodem braku zapłaty był brak dokumentu WZ. Także świadek K. S. zaznała, że faktura nie została zapłacona bo nie było pod nią dokumentu WZ, co do dostarczenia towaru objętego fakturą świadek nie miał jednak wiedzy.

Z dowodu w postaci dyspozycji wydania towaru oraz listu przewozowego wynika tymczasem, że rodzaj transportowanego towaru zgadza się z towarem wymienionym na fakturze VAT (...), towar został dostarczony na adres realizowanej przez pozwaną inwestycji w G., w czasie zbieżnym z wystawieniem faktury. Towar w imieniu pozwanej odebrał posiadający określone uprawnienia budowlane L. Z., którego wprawdzie świadkowie pozwanej nie znali, powyższe nie wykluczało jednak automatycznie faktycznego umocowania do dokonywania odbioru, zwłaszcza że świadkowie w zasadzie nie widzieli kto odbioru dokonywał i do czyich obowiązków takie czynności ewentualnie należały. P. M. zaznał zaś, że czynności sprawdzających w zakresie dostarczanych materiałów dokonywał kierownik budowy.

Pozwana swoją linię obrony, podjętą dla zniweczenia powództwa, konstruowała przede wszystkim w oparciu o brak dokumentu potwierdzenia dostawy. Powódka w ramach obowiązków wynikających z wykazania zasadności roszczenia opartego o regulację zawartą w art. 535 k.p.c. winna była jako sprzedająca wykazać, że dokonała przeniesienia własności i wydania objętych sporną fakturą rzeczy, a więc faktycznego dostarczenia towaru, nie zaś dostarczenia dokumentu dostawy określonego przez pozwaną jako dokument WZ.

Reasumując, stwierdzić należało, że apelacja okazała się uzasadniona, co skutkowało - na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. - zmianą zaskarżonego wyroku i zasądzeniem od pozwanej na rzecz powódki dochodzonej pozewem należności w całości.

Konsekwencją tej merytorycznej zmiany zaskarżonego wyroku musiała być również zmiana rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu. Powódce jako stronie wygrywającej sprawę w całości, należy się zatem od pozwanej - w myśl ogólnych reguł odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 i 3 k.p.c.) - zwrot poniesionych przez niego niezbędnych kosztów procesu. Do kosztów w wysokości 1.467 zł należało zaliczyć: opłatę sądową od pozwu, opłatę skarbową od pełnomocnictwa i wynagrodzenie reprezentującego powódkę adwokata (§ 6 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu).

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy rozstrzygnął stosując przepisy art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. Powódka jest również stroną wygrywającą postępowanie odwoławcze, gdyż wniesiona przez nią apelacja spowodowała zmianę zaskarżonego wyroku, zgodnie z zawartym w niej żądaniem. Zatem pozwana jest obowiązany zwrócić powódce - wg opisanych wyżej reguł odpowiedzialności za wynik sprawy - koszty postępowania odwoławczego, na które składa się opłata od apelacji oraz wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika biorącego udział także w postępowaniu przez sądem I instancji w wysokości ustalone na podstawie § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 4 w zw. z § 21 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. urzędu w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym na dzień zainicjowania postępowania przed Sądem II instancji.

Sygn. akt VIII Ga 557/16 S., dnia 3 marca 2017 roku

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)